

De szomorú a nótája annak, aki húzatja

Fél évszázada immár, hogy Debrecenből Szolnokra kerültem legújabbkori, majd néprajzos muzeológusnak. Mesterségemnek része volt a népzenevel való foglalkozás, a falu zenei életének figyelemmel kísérése, a szokásokhoz tartozó szövegek, dalok, mozgások, a tánc dokumentálása is. Ehhez jó alapokat adott a debreceni Zenede, azaz zeneiskola, ahol hosszú időn át nyaggattam a klarinétot, s jártam szolfézásra, zeneirodalomra, összhangzattanra, petyegtetem a zongorát. Mindjárt az első években összefutottam Szigeti József öcsödi szabómesterrel, aki nótaszerzőként is ismeretes volt, s Petőfi és József Attila verseket zenésített meg, de maga is írt nótaszövegeket. Később Kunszentmártonban Dezsőfi, Jászfelsőszentgyörgyön Török László nótáiból is lejegyeztem, s öcsém Szabó István is gyűjtött és publikált tőlük néhány dallamot. Népdalokat, balladákat, históriás énekeket is gyűjtöttem, s Gulyás Évával közösen két kiadást is megért kis kötetet is összeállítottunk ***Túl a Tiszán a szendrei határban...***

címmel. Nemcsak a népdalokkal vagy a felbukkant nótaszerzőkkel foglalkoztam – nem mondhatom kutatási területemnek –, hanem az akkor még élő magyar nótákra és a cigányzenére is figyeltem. Akkoriban Szolnokon legalább öt önálló cigányzenekar játszott.

Nem térek ki e helyen az ezek körüli gagyi félreértésekre, vitákra, értékelésekre, szóhasználatra. Ez utóbbi műfaj, mármint a nóta úgy is érintett, hogy bizony mulató ember is voltam, s ha eszményképet kellene megneveznem, hát Jávor Pált vagy Rajnai Gábort említeném. De mint műfajt zenészként is méltányoltam. Megjegyzem, hogy a zenei szakiskolában az a Pongrácz Zoltán tanított, aki több nagyszerű munkát is írt erről. A magyar nóta egyébként családi örökség is volt. Nagyszüleim kántortanítók voltak, s nagymamám nemcsak orgonált, de kiválóan cimbalmozott is, sőt kitűnő hangja, előadó képessége volt. Épp az ő zenei öröksége néhány foszlányát szeretném tovább adni!

A magyar nóta

Írta: Szabó László

2011. november 13. vasárnap, 17:05 - Módosítás: 2016. szeptember 05. hétfő, 17:36

